

MORT DE DAMA

Llorenç Villalonga

“

Més fàcil que odiar és transigir

El present no existeix, és un punt entre la il·lusió i l'enyorança

No hi ha més paradisos que els perduts

Cotxes i guerres acabaran amb la civilització maquinista

“

Llorenç Villalonga (Palma de Mallorca, 1897 - 1980)

Metge, escriptor i articulista en català i castellà. De família aristocràtica i fill d'un general estudia medicina i s'especialitza en psiquiatria a França. Allà descobreix la literatura francesa i, Marcel Proust, una gran influència en la seva obra. Va començar escrivint articles als diaris illencs, ocupació que mai va abandonar. El 1931 publica la seva primera novel·la *Mort de dama*. La Guerra Civil fa aflorar el seu profund conservadurisme, i dona públic suport a la ideologia feixista i a l'anticatalanisme tot i que dècades després va matisar aquesta postura.

No deixa mai d'escriure, però el moment cabdal de la seva carrera fou la publicació de *Bearn, o la sala de les nines*, de la qual en fa dues versions, en castellà (1956) i en català (1961). Les seves obres de joventut tenen un to satíric i esperpèntic que es transformarà amb els anys en un nostàlgic lament per la decadència de la seva classe social i la desaparició de la seva època.

Mort de dama

Villalonga va dedicar aquesta novel·la, publicada l'any 1931, "a tots els que no s'hi enfadin". Fou la seva primera novel·la, psicològica i satírica, a voltes ratllant l'esperpent. L'autor fa una crítica sistemàtica de tots els estaments d'una societat mallorquina que ell conceixia molt bé perquè en formava part, només salvarà l'església. La novel·la va causar escàndol i controvèrsia en una societat tancada i aïllada com la de la Mallorca del primer terç del segle XX. *Mort de dama* aconseguí ser durament criticada per l'esquerra i la dreta, per conservadors i progressistes i per catalanistes i anticatalanistes.

Obdúlia de Montcada, la darrera aristòcrata de Palma, és al seu llit de mort. Al seu voltant, tot esperant el desenllaç fatal, pul·lulen familiars, amics, coneguts i totes les forces vives de l'illa. Les xafardereries, les intrigues i els interessos més variats transiten per la mansió al ritme de l'agonia de la dama. Que no serà ni fàcil ni ràpida.

Quan Donya Obdúlia mori desapareixerà també una època, una casta i una manera de viure i de veure el món.

"Les hores que no estava adormissada fantasiava sobre el seu enterrament, que prometia veure's lluidíssim. Quaranta anys enrera, el del seu marit fou una apoteosi. La senyora acostumava a descriure'l com una festa. Palma s'havia despoblat"

Altres títols

- Mort de dama (1931)
- Fedra (1932)
- La novel·la de Palmira (1952)
- Bearn o la sala de las muñecas (1956)
- Bearn o la sala de les nines (1961)
- Desenllaç a Montlleó (1963)
- L'hereva de Donya Obdúlia (1964)
- Aquil·les o l'impossible (1964)
- Els desbarats (1965)
- El misàntrop (1972)
- Andrea Víctrix (1973)
- Un estiu a Mallorca (1975)

